

M. Mogielnicka-Urban, J. Dąbrowski

Maciejowice, st. 1 i 2, gm. loco, woj.
siedleckie, AZP 68-71/-

Informator Archeologiczny : badania 25, 44-45

1991

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Maciejowice, st. 1 i 2
gm. loco, woj. siedleckie
 AZP 68-71/—

Polska Akademia Nauk Instytut Historii Kultury Materialnej Zakład Archeologii Mazowska i Podlasia w Warszawie

Badania prowadziła dr M. Mogielnicka-Urban. Konsultował prof. dr hab. J. Dąbrowski. Finansowane przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Wojewódzkiego w Siedlcach i Instytut Historii Kultury Materialnej PAN. Cmentarzysko grupy mazowieckopodlaskiej kultury lużyckiej z IV-V okresu epoki brązu i okresu Halsztackiego (jedynasty sezon badań), nawarstwiająca się częściowo na wcześniejszą osadę tej kultury (czwarty sezon badań) oraz osada tej kultury z IV-V okresu epoki brązu (siódmy sezon badań).

Stanowisko 1. Przebadano 317 m². Na cmentarzysku wyeksplorowano 116 obiektów (102 groby popielnicowe, 9 jamowych, 2 nie zawierające kości, 1 kenotafium, 1 ślad po słupie). W 4 grobach popielnicowych zaobserwowano zarysy jam poniżej zalomu lub pod dnem popielnicy. Oprócz drobnych przepalonych kostek 2 zawierały łuski krzemienne, a 1 także guzik brązowy. Około 1/3 grobów była przykryta plackiem lub misą, rzadziej innym naczyniem, a na stropie 4 stwierdzono kamienie, w tym 1 ze śladami ścierania. Wewnątrz 3 popielnic wystąpiły pojedynczo kubek i czerpaki. Jedna przystawka przylegała do zewnętrznej strony popielnicy. W 24 znaleziono drobne przedmioty metalowe (kółka, skręty, spiralki, fragm. drutu brązowego i 2 kółka żelazne), a w 21 ślady brązu na kościach. W 5 wypadkach złożono 2 przedmioty metalowe (część zachowana tylko w postaci śladów). W grobie 976 znajdowało się kółko żelazne i 5 zabytków brązowych. Krzemienie, najczęściej łuski, niejednokrotnie przepalone, stwierdzono w 14 grobach. Zabytki znajdujące się w popielnicach umieszczano tak wśród przepalonych kości, jak i w warstwie piasku nad nimi. Współwystępowanie różnych kategorii wyposażenia stwierdzono w 8 grobach. Groby jamowe bądź posiadały zarysy jam, bądź też zaznaczyły się w postaci zbitych brył przepalonych kości lub bardziej luźnych skupisk czy, w wypadku zniszczonych, cienkiej warstwy zbitych kości. W 7 znaleziono ułamki ceramiki, w jednym kółko, a w innych ślady brązu. Zespół naczyń nie zawierających kości składał się z amforki i odwróconych miski i 2 kubków, a pojedyncze naczynie stanowiła usytuowana skosem amforka. Odkryty we wschodniej części ślad po słupie jest odpowiednikiem analogicznych obiektów znalezionych w południowej i zachodniej peryferii cmentarzyska. Tegoroczne badania pozwoliły na uściślenie granic nekropoli w partii południowo-wschodniej, gdzie uległa ona znacznemu przesunięciu, a także miejscami w części zachodniej, oraz na penetrację obszaru zajętego przez gospodarstwo.

W obrębie osady zlokalizowanej w północnej części stanowiska dokończono eksploracji zaciemnienia i odkryto 4 jamy i 2 ślady po słupach. Prostokątne zaciemnienie, miejscami zniekształcone zapływami, otoczone z trzech stron rzędami słupów (szereg południowy częściowo zniszczony, zapewne przez nawarstwiająca się cmentarzysko) jest prawdopodobnie pozostałością budynku o dolnej partii częściowo zagłębionej. Wypełnisko jego stanowił czarny, zbity piasek, przesycony węgielkami drzewnymi, zawierający liczny materiał zabytkowy. Tuż za nim rozciąga się warstwa brunatnego piasku, być może pozostałość warstwy kulturowej. Jamy były owalne, w przekroju nieckowate, o wypełnisku szarym, brunatnym lub czarnym. W trzech stwierdzono liczne fragm. ceramiki. Ślady po słupach są koliste, w profilu nieckowate lub o skośnych ściankach i łukowatym dnie. Jeden jest pozostałością niewielkiego palika, a drugi słupa wkopanego. W wykopach założonych we wschodniej części osady natrafiono tylko na przypuszczalne resztki warstwy kulturowej.

Stanowisko 2. Przekopano 50 m². Prace prowadzono we wschodniej i południowo-wschodniej części osady, gdzie natrafiono na pozostałości warstwy kulturowej znajdującej się tuż pod ziemią orną. Stanowił ją ciemnożółty lub żółto-brunatny piasek z fragm. ceramiki (w wykopie południowo-wschodnim drobnymi i nielicznymi), krzemieniami i okruchami kamieni. Wystąpiły w niej obiekty. Jedna z jam (wyeksplorowana tylko częściowo) była owalna, o znacznej miąższości i stosunkowo obfitym materiale ceramicznym

i krzemiennym. Druga, prostokątna, posadowiona była w dolnej partii warstwy, w której część stropową wkopane były 2 słupy, zachowane tylko w częściach przydennych.

W dalszym ciągu prowadzono analizy zawartości fosforu w glebie, pobierając następne 33 próbki. Prace wykopaliskowe, jakie miały miejsce w pobliżu założonych w latach ubiegłych sond o dużej zawartości tego pierwiastka, potwierdziły przydatność tej metody w badaniach osadniczych.

Badania będą kontynuowane.

Małec, st. 2
gm. Kęty, woj. bielskie
AZP 105-50/—

Uniwersytet Jagielloński Instytut Archeologii w Krakowie

Badania prowadzili S. Dryja i M. Kapica. Osada kultury łużyckiej, V okres epoki brązu.

*Literatura: *Badania archeologiczne na Górnym Śląsku...*, s. 51-54.

Namysłów, st. 27
gm. loco, woj. opolskie
AZP 81-35/90

Konserwator Zabytków Archeologicznych w Opolu

Ratownicze badania prowadzili Mirosława Macewicz, Krzysztof Matusiak oraz mgr Klemens Macewicz (autor sprawozdania). Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Opolu. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko ciałopalne ludności kultury łużyckiej ze schyłku epoki brązu i okresu halsztackiego.

Stanowisko jest położone we wschodniej części miasta, po południowej stronie szosy Namysłów-Kluczbork, w obrębie terenu budowy osiedla domków jednorodzinnych. Odkryte zostało w poł. XIX w., a potwierdzone w toku badań AZP mgr. Karola Bykowskiego w 1990 r.

W związku ze stwierdzonym zagrożeniem pochówków odkrytych podczas nadzorowania wykopów pod fundamenty budynku na działce nr 72, w październiku 1991 r. rozpoczęto ratownicze prace wykopaliskowe. W obrębie wykopu o powierzchni 2 arów, tuż pod warstwą orną odsłonięto rozległy dwuwarstwowy bruk kamienny, osłaniający niżej zalegające pochówki. Z uwagi na dużą pracochłonność oczyszczania i udokumentowania bruków i samych pochówków, często z własnymi, indywidualnymi obwarowaniami kamiennymi, a także z uwagi na bardzo niesprzyjające, jesienne warunki atmosferyczne, wyeksplorowano zaledwie 14 grobów spośród 24 wstępnie zlokalizowanych. Całość wykopu zabezpieczono przykrywając folią i zasypując.

W porozumieniu z właścicielem działki dalsze prace ratownicze będą prowadzone w 1992 r.

Nowy Kraków, st. 1, gm. Darłowo, woj. koszalińskie patrz młodszy przedrzymski — okres wpływów rzymskich